

Pomocníky na lince 155 jsou studenti i nové technologie

17. 05. 2023 14:16

Centrálním mozkiem každé zdravotnické záchranné služby je operační středisko. Na jeho linku volají lidé v nouzi, operátoři jsou první zdravotníci na místě události – byť jen po telefonu. Vysílají sanity, komunikují s volajícími, s posádkami i s nemocnicemi. Bez nich by pomoc nikdy nedorazila na místo.

Na operačním středisku tísňové linky 155 pracují výhradně lidé se zdravotnickým vzděláním, kteří jsou schopni vyhodnotit situaci na místě události a reagovat odborně správně. Řada operátorů se ale blíží důchodovému věku, liberecký dispečink by tak v blízké době mohl být v personální krizi. Jako ideální řešení se ukázalo navázání spolupráce se studenty zdravotnických oborů vysokých škol. „V době covidu se nám spolupráce se studenty velmi osvědčila. Jako velkou příležitost u nich vnímáme i to, že si je můžeme v podstatě od základu sami vychovat,“ uvedl ředitel ZZS LK Luděk Kramář.

V současné době na operačním středisku liberecké záchranky na tři směny měsíčně docházejí čtyři studenti, další se hlásí. „Nepřijímají tísňové výzvy, ale vyřizují za dispečery veškerou agendu. To velmi pomáhá. A předpokládám, že až dostudují a zapracují se, stanou se z nich plnohodnotní samostatní operátoři,“ řekl vedoucí operačního střediska ZZS LK Petr Matějčíčka.

Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje je na svoje operátorky a operátory pyšná. V nepřetržitém 24 hodinovém provozu se za stoly na dispečinku střídá vždy pět zdravotníků – tři nabírají hovory od volajících, dva řídí dění v celém kraji. Sledují, která posádka je na výjezdu, hlídají, aby celý kraj byl stále dostatečně pokrytý dostupnou pomocí. „Stále se snažíme jít dopředu a modernizujeme všechny technologie, aby tísňová linka 155 fungovala v každém okamžiku na 100 procent,“ uvedl ředitel Kramář. „Musíme reagovat na to, že v oblasti informačních technologií jde vývoj neuvěřitelně rychle dopředu. V podstatě stále zavádíme různé novinky,“ řekl.

Připravit se ale záchranáři museli i na situaci, že rozvíjející se moderní technologie selžou.

Hlavní pojistkou je v tomto ohledu aplikace Blackout, kterou mají k dispozici na nezávislých tabletech a přes kterou jsou v případě nouze schopni řídit provoz v celém kraji. Mají v ní přehled o posádkách, mapové podklady – zkrátka vše, co k péči o volající potřebují.

Díky další novince – aplikaci LifeNet – mohou posádky přímo z terénu poslat na dispečink záznam EKG ošetřovaného pacienta, operátor jej obratem pošle sloužícímu lékaři na telefon a ten už s posádkou na místě může konzultovat stav na základě přesných hodnot.

Velkým pomocníkem pro záchranáře je také jednostranný obrazový přenos přes aplikaci Záchranka. Operátor volajícímu mu přes SMS pošle link. Jakmile na něj volající klikne, umožní přímý přenos z místa události na operační středisko. Operátor tak má přehled o situaci na místě a může lépe dávat pokyny potřebné k záchraně života a zdraví pacienta.

Všichni záchranáři ZZS LK mají ve služebních telefonech nově nainstalovanou aplikaci My ZZS. Přes ni od operátorů dostávají pokyny k výjezdu, operátoři je mohou kdykoliv lokalizovat a záchranářům aplikace také umožňuje přímé zabezpečené konzultace se sloužícími lékaři, aniž by hovor musel zajišťovat dispečink.

Lokalizace pacienta a volajícího je jednou z nejdůležitějších věcí pro kvalitní zásah zdravotníků. Velkým přínosem je proto lokalizace cestou AML (Advanced Mobile Location), kterou ZZS LK využívá od loňského roku. Jakmile někdo zavolá (Smart Phonem) na tísňovou linku, jeho telefon automaticky nejpozději do 25 vteřin odešle na operační středisko přesné lokalizační údaje přístroje. Ty operátor vidí na obrazovce svého počítače a může tak lépe navigovat sanity s pomocí.

Tužka a papír se záložní variantou staly i v sanitkách. Veškeré informace o pacientech a zásazích záchranáři zapisují do tabletů, které nosí stále při sobě. Aplikace MedText, která je v nich nainstalovaná, záchranářům umožňuje odesílat zapsaná data o stavu pacienta přímo do nemocnice na urgentní příjem, kde tak mají potřebné informace k dispozici ještě dříve než k nim pacient dorazí. Souhrnná informace se zároveň odesílá na dispečink ZZS LK.

Všechny novinky ZZS LK zavádí, aby zlepšila a zrychlila péči o pacienty. „Stěžejní je pro nás spolupráce se dalšími složkami IZS, kde přenos potřebných informací běžně funguje. V současné době intenzivně pracujeme na tom, aby se zlepšil i přenos informací mezi námi a Horskou službou, která je pro nás velmi důležitým partnerem,“ uvedl vedoucí operačního střediska Matějčíčka. „Zejména v turistických sezónách, kdy se seběhne více událostí najednou, je opravdu potřebujeme. Byli bychom rádi, aby byly zaneseni v našich systémech a aby přenos informací mezi Horskou službou a ZZS LK probíhal stejně jako u našich vlastních posádek,“ dodal.

Zavádění všech novinek samozřejmě vždy prochází testovací režimem. „Jsme si vědomi, že zátěž operačního střediska meziročně narůstá. Loni vyřídilo 82 351 tísňových volání. K tomu je třeba přidat další desítky tisíc netísňových hovorů – konzultace, domluvy s posádkami či nemocnicemi, transporty,... Proto máme snahu maximum práce elektronizovat, abychom operátorkám a operátorům uvolnili ruce na příjem volání. A posádkám na péči o pacienty v terénu,“ doplnil Kramář.

Zřizovatelem ZZS LK je Liberecký kraj, jehož podpory si dlouhodobě vážíme. „Je třeba ocenit práci operátorů. Je plná emocí, zoufalství, radosti, ale bez ohledu na všechny okolnosti zůstává vždy

vysoce profesionální. Právě na ní závisí naděje, kterou lidé do volání na linku 155 vkládají. Díky novým a užitečným technologiím se významně zvyšuje šance na záchranu lidských životů v Libereckém kraji," uvedl hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

Vladimír Richter, krajský radní pro resort zdravotnictví, ho doplňuje: „Zajištění kvalitní a dostupné lékařské péče je pro nás prvořadým úkolem a každý život, zachráněný díky spolupráci operátorů se záchranáři má nedozírnou cenu. Jsou to hrdinové, kteří riskují vlastní zdraví a bezpečí, aby ochránili a léčili ty, kteří jsou zraněni, nemocní nebo ohroženi. Každý den čelí výzvám a obětují svůj čas a energii pro dobro druhých.“

„Liberecký kraj Zdravotnickou záchrannou službu Libereckého kraje dlouhodobě a systematicky podporuje, ať už jde o vybavení prostor pro operátory, nákup pomůcek, automobilů či modernizaci a budování výjezdových základen. Výraznou roli v tomto financování hrají i evropské peníze z Integrovaného regionálního operačního programu," zdůraznil Jiří Ulvr, krajský radní pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova.

TZ: ZZS LK